

Behandling af kastrationsresistent prostatacancer (CRPC)

Version 5.0

GODKENDT

Faglig godkendelse

15. oktober 2025 (DaProCa)

Administrativ godkendelse

22. oktober 2025 (Sekretariatet for Kliniske
Retningslinjer på Kræftområdet)

REVISION

Planlagt: 15. oktober 2026

INDEKSERING

DAPROCA, CRPC, Abirateron, Apalutamid,
Cabazitaxel, Darolutamid, Docetaxel, Enzalutamid,
Lutetium-177, Olaparib, Radium-223, Talazoparib.

Nyt siden sidst (ændringslog)

Der henvises til bilag 2 for tidligere versioners ændringslog.

Nyt siden version 4.3

Retningslinjeafsnit	Beskrivelse af ændring	Implikationer
Litteratur- og evidensgennemgang	Tilpasset opdateret tekst i EAU guidelines. DAPROCA/EAU anbefaler behandling med Lutetium-177-PSMA og talazoparib, som også er godkendt af EMA.	Vær dog opmærksom på at Medicinrådet ikke har lavet en økonomisk vurdering af Lutetium-177-PSMA og talazoparib.
Referencer	Adaptation til nyeste EAU guideline: EAU Prostate Cancer Guideline. 2025; Available at: https://uroweb.org/guidelines/prostate-cancer/chapter/treatment	
Litteratursøgning	Ændret fra 2024 til 2025	
Forfattere og habilitet	Opdateret	

Indholdsfortegnelse

1. Anbefalinger (Quick guide).....	4
Kastrationsresistent prostatacancer (CRPC).....	4
2. Introduktion	6
3. Grundlag	7
Kastrationsresistent prostatacancer (CRPC).....	7
4. Referencer	12
5. Metode	13
6. Monitorering	16
7. Bilag	17
8. Om denne kliniske retningslinje.....	19

1. Anbefalinger (Quick guide)

Kastrationsresistent prostatacancer (CRPC)

1. Kriterierne for CRPC skal kontrolleres og forudsætter serum testosteron i kastrationsniveau (< 50 ng/dL eller $< 1,7$ nmol/L) og :
 - Enten prostata specifikt antigen (PSA) progression (tre konsekutive PSA værdier med mindst 1 uge imellem der viser 50 % stigning verificeret i to målinger i forhold til udgangsværdien; PSA værdien bør være > 2 ng/mL for at behandlingseffekten kan vurderes korrekt)
 - Eller radiologisk progression (≥ 2 nye læsioner på knogleskintigrafi eller bløddelsmetastase iht. RECIST) (A)
2. CRPC status skal være afklaret inden start af behandling (D)
 - Hvis ikke kastrationsniveau på Luteinizing Hormone-Releasing Hormone (LHRH) agonist, bør der tilbydes kirurgisk kastration, evt. forsøgsvis LHRH antagonist. Progression på konventionel antiandrogen monoterapi opfylder ikke krav om CRPC
3. Kastrationsbehandling (LHRH agonist / LHRH antagonist / kirurgisk kastration) bør fortsættes ved CRPC (B)
4. Patienter med non-metastatisk CRPC (nmCRPC) med PSA doblingstid < 10 mdr. bør tilbydes behandling med apalutamid, darolutamid eller enzalutamid med henblik på at forlænge levetid (A)
5. Patienter med billeddiagnostisk påvist metastatisk CRPC (mCRPC) kan behandles med abirateron, cabazitaxel, docetaxel, enzalutamid, lutetium-177-PSMA, olaparib, olaparib/abiraterone, radium-223, talazoparib/enzalutamid med henblik på at forlænge levetid (A)
6. Patienter med mCRPC bør tilbydes BRCA1/2 test såfremt det har betydning for behandling (A). BRCA1/2 muterede patienter bør henvises til klinisk genetisk rådgivning
7. Baser behandlingsvalget på performance status, symptomer, ko-morbiditeter, placering og omfang af sygdom, BRCA1/2 profil, patientpræference og på den foregående behandling af hormonfølsom metastatisk PCa (mHSPC) (A)

8. Asymptomatiske patienter i god performance status 0-1 kan behandles med enzalutamid eller abirateron (A)
9. Patienter, der er kandidater til kemoterapi, kan behandles med docetaxel. Dette vil oftest være symptomatiske patienter i performance status 0-2 eller med et aggressivt forløb på kastrationsbehandling med progression < 12 mdr og/eller viscerale metastaser (A)
10. Patienter som har BRCA1/2 mutationer kan i 1.linje tilbydes behandling med enten olaparib i kombination med abirateron eller talazoparib● i kombination med enzalutamid, såfremt der ikke er indikation for kemoterapi (A)
 - Talazoparib er ikke vurderet af Medicinrådet
11. Patienter som har BRCA1/2 mutationer, kan tilbydes behandling med olaparib monoterapi efter mindst en linje behandling for mCRPC med androgen-receptor-pathway-inhibitors (ARPI) (A)
12. Patienter med symptomatiske knoglemetastaser uden viscerale eller lymfeknude (>3 cm) metastaser, kan tilbydes behandling med radium-223 efter mindst to linjer systemisk behandling for mCRPC eller hvis de ikke er egnet til anden mCRPC behandling (A). Bør gives sammen med denosumab/zoledronsyre.
13. Patienter hvor alle metastaser har høj PSMA optagelse kan tilbydes Lutetium-177-PSMA efter behandling med ARPI og kemoterapi (A)●
 - Ikke vurderet af Medicinrådet.
14. Undgå sekventiel ARPI-behandling (D)
15. Tilbyd kemoterapi til patienter som tidligere har fået ARPI (A)
16. Tilbyd cabazitaxel til patienter som tidligere har fået docetaxel (A)
17. Tilbyd cabazitaxel til patienter som progredierer <12 mdr på ARPI, og som tidligere har fået docetaxel (A)
18. Småcellet karcinom i prostata bør behandles med cisplatin (eller carboplatin) og etoposid (B)
19. Denosumab kan tilbydes til patienter med CRPC med knoglemetastaser til at reducere skeletrelaterede hændelser. Alternativt kan vælges zoledronsyre (A)

2. Introduktion

Mænd med kastrationsresistent prostatacancer (CRPC) er uhelbredeligt syge, hvorfor sigtet med behandlingen er palliation og levetidsforlængelse. Der dør godt 1000 patienter årligt med prostatacancer, som typisk har en forudgående sygdomsfase med kastrationsresistens.

Formål

Det overordnede formål med retningslinjen er at understøtte en evidensbaseret kræftindsats af høj og ensartet kvalitet på tværs af Danmark.

Patientgruppe

Mænd med kastrationsresistent prostatacancer.

Målgruppe for brug af retningslinjen

Denne retningslinje skal primært understøtte det kliniske arbejde og udviklingen af den kliniske kvalitet, hvorfor den primære målgruppe er klinisk arbejdende sundhedsprofessionelle i det danske sundhedsvæsen.

3. Grundlag

Kastrationsresistent prostatacancer (CRPC)

1. Kriterierne for CRPC skal kontrolleres og forudsætter serum testosteron i kastrationsniveau (< 50 ng/dL eller $< 1,7$ nmol/L) og :
 - Enten prostata specifikt antigen (PSA) progression (tre konsekutive PSA værdier med mindst 1 uge imellem der viser 50 % stigning verificeret i to målinger i forhold til udgangsværdien; PSA værdien bør være > 2 ng/mL for at behandlingseffekten kan vurderes korrekt)
 - Eller radiologisk progression (≥ 2 nye læsioner på knogleskintigrafi eller bløddelsmetastase iht. RECIST) (A)
2. CRPC status skal være afklaret inden start af behandling (D)
 - Hvis ikke kastrationsniveau på Luteinizing Hormone-Releasing Hormone (LHRH) agonist, bør der tilbydes kirurgisk kastration, evt. forsøgsvis LHRH antagonist. Progression på konventionel antiandrogen monoterapi opfylder ikke krav om CRPC
3. Kastrationsbehandling (LHRH agonist / LHRH antagonist / kirurgisk kastration) bør fortsættes ved CRPC (B)
4. Patienter med non-metastatisk CRPC (nmCRPC) med PSA doblingstid < 10 mdr. bør tilbydes behandling med apalutamid, darolutamid eller enzalutamid med henblik på at forlænge levetid (A)
5. Patienter med billeddiagnostisk påvist metastatisk CRPC (mCRPC) kan behandles med abirateron, cabazitaxel, docetaxel, enzalutamid, lutetium-177-PSMA, olaparib, olaparib/abiraterone, radium-223, talazoparib/enzalutamid med henblik på at forlænge levetid (A)
6. Patienter med mCRPC bør tilbydes BRCA1/2 test såfremt det har betydning for behandling (A). BRCA1/2 muterede patienter bør henvises til klinisk genetisk rådgivning
7. Baser behandlingsvalget på performance status, symptomer, ko-morbiditeter, placering og omfang af sygdom, BRCA1/2 profil, patientpræference og på den foregående behandling af hormonfølsom metastatisk PCa (mHSPC) (A)

8. Asymptomatiske patienter i god performance status 0-1 kan behandles med enzalutamid eller abirateron (A)
9. Patienter, der er kandidater til kemoterapi, kan behandles med docetaxel. Dette vil oftest være symptomatiske patienter i performance status 0-2 eller med et aggressivt forløb på kastrationsbehandling med progression < 12 mdr og/eller viscerale metastaser (A)
10. Patienter som har BRCA1/2 mutationer kan i 1.linje tilbydes behandling med enten olaparib i kombination med abirateron eller talazoparib • i kombination med enzalutamid, såfremt der ikke er indikation for kemoterapi (A)
 - Talazoparib er ikke vurderet af Medicinrådet
11. Patienter som har BRCA1/2 mutationer, kan tilbydes behandling med olaparib monoterapi efter mindst en linje behandling for mCRPC med androgen-receptor-pathway-inhibitors (ARPI) (A)
12. Patienter med symptomatiske knoglemetastaser uden viscerale eller lymfeknude (>3 cm) metastaser, kan tilbydes behandling med radium-223 efter mindst to linjer systemisk behandling for mCRPC eller hvis de ikke er egnet til anden mCRPC behandling (A). Bør gives sammen med denosumab/zoledronsyre.
13. Patienter hvor alle metastaser har høj PSMA optagelse kan tilbydes Lutetium-177-PSMA efter behandling med ARPI og kemoterapi (A) •
 - Ikke vurderet af Medicinrådet.
14. Undgå sekventiel ARPI-behandling (D)
15. Tilbyd kemoterapi til patienter som tidligere har fået ARPI (A)
16. Tilbyd cabazitaxel til patienter som tidligere har fået docetaxel (A)
17. Tilbyd cabazitaxel til patienter som progredierer <12 mdr på ARPI, og som tidligere har fået docetaxel (A)
18. Småcellet karcinom i prostata bør behandles med cisplatin (eller carboplatin) og etoposid (B)
19. Denosumab kan tilbydes til patienter med CRPC med knoglemetastaser til at reducere skeletrelaterede hændelser. Alternativt kan vælges zoledronsyre (A)

Litteratur og evidensgennemgang

Litteraturen, der danner grundlaget for ovenstående anbefalinger er gennemgået nedenfor og i EAU Prostate Cancer Guideline 2025 (1) [1a], kapitel 6.5, som der henvises til.

Ikke-metastatisk CRPC (M0 CRPC)

Hos patienter med M0 CRPC med høj risiko for at udvikle metastaser defineret med en PSA doblingstid på 10 måneder eller mindre, har tre studier vist at behandling med et anden generations antiandrogen forlænger metastase fri overlevelse og forbedrer samlet overlevelse sv.t. HR (95%CI) = 0,79 (0,65-0,96), 0,69 (0,53-0,88) og 0,73 (0,61-0,89) for hhv. apalutamid, darolutamid, og enzalutamid (se tabel 6.7.1

<https://uroweb.org/guidelines/prostate-cancer/chapter/treatment>) (1) [1a].

Metastatisk CRPC (mCRPC)

Hos patienter med mCRPC har flere studier (1) [1a] vist forbedret overlevelse med både immunterapi (sipuleucel-T), PARP hæmmere (olaparib), radioisotopbehandling (radium-223, lutetium-177-PSMA), hormonbehandling (enzalutamid, abirateron), og kemoterapi (docetaxel, cabazitaxel). Sipuleucel-T er ikke længere godkendt af EMA og tilbydes ikke i Danmark. EAU bruger fællesbenævnelsen androgen-receptor-pathway-inhibitors (ARPI) for abiraterone, apalutamid, darolutamid og enzalutamid.

Første linje metastatisk CRPC (mCRPC)

Abirateron, docetaxel og enzalutamid er undersøgt i 1.linje i randomiserede studier (se tabel 6.7.2 <https://uroweb.org/guidelines/prostate-cancer/chapter/treatment>) (1) [1a] som viste forbedret samlet overlevelse, men på patienter med forskellige sygdomskaraktetika.

Desuden har flere randomiserede studier med PARP hæmmere (olaparib, niraparib, talazoparib, rucaparib) vist effekt for progressionsfri overlevelse. Den endelige analyse for samlet overlevelse rapporterede for PROpel studiet (2) [1b], at olaparib og abirateron versus abirateron viste en ikke signifikant forbedret overlevelse for den samlede population HR (95%CI) = 0,81 (0,67-1,00), men derimod i subgrupper med Homologo Recombination Repair mutationer HR (95%CI) = 0,66 (0,45-0,95) og især dem med BRCA1/2 mutationer HR (95%CI) = 0,29 (0,14-0,56). TALAPRO-2 studiet (3) viste tilsvarende forbedret overlevelse med talazoparib og enzalutamid versus enzalutamid HR (95%CI) = 0,50 (0,32-0,78) for BRCA positive patienter. Omvendt kunne der ikke påvises signifikant forbedret overlevelse for BRCA positive patienter i MAGNITUDE studiet (4) med niraparib og abiraterone HR (95%CI) = 0,79 (0,55-1,12) eller i TRITON3 studiet (5) med rucaparib HR (95%CI) = 0,91 (0,68-1,20).

Disse patienter bør tilbydes BRCA test, såfremt det har betydning for behandlingsvalg, og desuden bør BRCA muterede patienter henvises til klinisk genetisk rådgivning. Er der kun foretaget somatisk undersøgelse, som påviser BRCA1/2 mutation, anbefales henvisning til klinisk genetisk rådgivning, idet ca. 40 % forventes også at bære på varianten germline. Såfremt germline BRCA mutation ikke kan påvises, er der som udgangspunkt ikke indikation for klinisk genetisk udredning.

Anden/tredje linje metastatisk CRPC (mCRPC)

I 2.linje har man i tilsvarende studier (se tabel 6.7.3 <https://uroweb.org/guidelines/prostate-cancer/chapter/treatment>) (1)[1a] påvist yderligere overlevelse med cabazitaxel, abirateron, enzalutamid og radium-223, efter at man har givet docetaxel i 1.linje, og for olaparib efter ARPI i 1.linje. EMA har af sikkerhedshensyn anbefalet at radium-223 dog først anvendes efter to tidligere behandlinger. EMA har godkendt olaparib hos BRCA1/2 positive patienter efter en ARPI. De fleste patienter som indgik i olaparib studiet (tabel 6.7.3) (1)[1a] fik dog forsøgsbehandlingen i 3.linje eller senere idet ca. 65% også havde fået kemoterapi og ca. 20% to ARPI inden inklusion.

I 3.linje viser CARD studiet (tabel 6.7.3) [1b] at behandling med cabazitaxel bør foretrækkes frem for en anden ARPI når patienten tidligere har fået docetaxel og 1 ARPI.

I 3.linje har VISION studiet vist at lutetium-177-PSMA-617 (tabel 6.5.3) [1b] forlænger både metastase fri overlevelse HR (99%CI) = 0,40 (0,29-0,57) og samlet overlevelse HR (95%CI) = 0,62 (0,52-0,74) sammenlignet med standard-of-care hos patienter tidligere behandlet med mindst 1 ARPI og mindst et regime med taxaner og som har PSMA-positive metastaser.

Effekt af immunterapi er usikker og undersøges i flere pågående forsøgsprotokoller. Microsatellite instability (MSI)-høj (eller mismatch repair deficiency [MMR]) er sjælden ved prostatacancer. Pembrolizumab er generelt godkendt af FDA til patienter med MMR (men ikke af EMA).

Ofte mangler god evidens for i hvilken sekvens de forskellige præparater bør anvendes. Afhængig af den enkelte patients tidligere behandling, sygdomssituation, performance status og ønsker, medfører dette behandling med et eller flere af de nævnte præparater. Patienten bør følges tæt med systematisk løbende vurdering af radiologisk, biokemisk og klinisk respons, med samtidig mulighed for håndtering af bivirkninger og komorbiditet, samt øvrig understøttende behandling.

Småcellet karcinom i prostata er sjældent og meget aggressivt og bør behandles med kemoterapi uanset lokal eller dissemineret sygdom (6) [2b].

Skeletrelaterede hændelser som knoglesmerte, vertebral kompression, patologisk fraktur og medullært tværsnitssyndrom kan, supplerende til ovenstående, pallieres med kirurgi og strålebehandling, samt forebygges med zoledronsyre (bisphosfonat) eller denosumab (RANK ligand hæmmer). Denosumab giver en bedre forebyggelse af skeletrelaterede hændelser end zoledronsyre (1) [1a].

Patientværdier og – præferencer

På individuelt niveau skal iværksættelse af behandling til patienter med mCRPC omfatte en afvejning af den forventede effekt af behandlingen sammenholdt med risikoen for bivirkninger til den givne behandling. Derudover skal tidligere behandlinger inddrages i vurderingen. Det er særdeles vigtigt at der tages hensyn til behandlingens effekt på livskvalitet.

Rationale

Der er lagt vægt på evidens der gavner patienten i forhold til palliation og levetidsforlængelse. Studier har vist, at der kan opnås betydelige effekt i form af længere overlevelse, udsættelse af tid til progression og lindring af symptomer.

Bemærkninger og overvejelser

Der bør være særlig opmærksomhed på at patienterne i denne sygdomsfase er uhelbredeligt syge og fokus bør primært være på symptomlindring og palliation i bred forstand, samt at behandlingen ikke er helbredende, men levetidsforlængende. Mange patienter kan være mere skrøbelige end dem der indgår i studier, hvorfor det er særlig vigtigt, at der laves grundig klinisk vurdering før opstart af hver behandling, som beskrevet i EAU Prostate Cancer Guideline 2025 afs. 6.1. Der bør være særlig opmærksomhed på muligheden for drøftelse på MDT, når det er relevant.

4. Referencer

1. EAU. Prostate Cancer Guidelines 2024 [Available from: <https://uroweb.org/guideline/prostate-cancer/>].
2. Saad F, Clarke NW, Oya M, Shore N, Procopio G, Guedes JD, et al. Olaparib plus abiraterone versus placebo plus abiraterone in metastatic castration-resistant prostate cancer (PROpel): final prespecified overall survival results of a randomised, double-blind, phase 3 trial. *Lancet Oncol.* 2023;24(10):1094-108.
3. Fizazi K, Azad AA, Matsubara N, Carles J, Fay AP, De Giorgi U, et al. Talazoparib plus enzalutamide in men with HRR-deficient metastatic castration-resistant prostate cancer: final overall survival results from the randomised, placebo-controlled, phase 3 TALAPRO-2 trial. *Lancet.* 2025;406(10502):461-74.
4. Chi KN, Castro E, Attard G, Smith MR, Sandhu S, Efstathiou E, et al. Niraparib and Abiraterone Acetate plus Prednisone in Metastatic Castration-resistant Prostate Cancer: Final Overall Survival Analysis for the Phase 3 MAGNITUDE Trial. *Eur Urol Oncol.* 2025;8(4):986-98.
5. Bryce A, McDermott RS, Piulats JM, Reaume MN, Ostler PJ, Gingerich JR, et al. Rucaparib vs docetaxel (DTX) or second-generation androgen pathway inhibitor (ARPI) therapy for metastatic castration-resistant prostate cancer (mCRPC): TRITON3 final overall survival (OS) and safety2025; 43.
6. Nadal R, Schweizer M, Kryvenko ON, Epstein JI, Eisenberger MA. Small cell carcinoma of the prostate. *Nat Rev Urol.* 2014;11(4):213-9.

5. Metode

Retningslinjen er udarbejdet som en adaptation til kapitel 6.5 'Treatment: Castration-resistant PCa (CRPC)' i EAU Guidelines(1).

Litteratursøgning

Der henvises til EAU Prostate Cancer Guideline version 2025 (1).

Litteraturgennemgang

Nærværende guidelines er baseret på EAU's gennemgang af litteraturen som ligger til grund for ovenstående anbefalinger (1). EAU anvender en modificeret udgave af Oxford 2009 og har for nuværende ikke præsenteret Levels of Evidence for kapitel 6 som vi har adapteret til denne retningslinje. Level of evidence er i denne guidelines graderet på baggrund af "The Oxford 2009 Levels of Evidence som anført i

http://www.dmcg.dk/siteassets/kliniske-retningslinjer---skabeloner-og-vejledninger/oxford-levels-of-evidence-2009_dansk.pdf

Formulering af anbefalinger

DaProCa lægger sine retningslinjer op ad EAU guidelines, baseret på en overvejende overensstemmelse mellem danske forhold og de europæiske anbefalinger, dog således, at der er taget højde for eventuelle forskelle begrundet i nationale forhold. Med overgangen til en nationalt koordineret retningslinje for alle cancersygdomme i 2018, har en arbejdsgruppe under DaProCa udarbejdet denne retningslinje med afsæt i Retningslinjeseekretariatets vejledninger og metoder.

Interessentinvolvering

Retningslinjerne er udarbejdet uden involvering af 3. part.

Høring

Ej anført.

Godkendelse

Faglig godkendelse:

Retningslinjerne gennemgås, diskuteres og godkendes i DaProCa inden publikation.

Administrativ godkendelse:

22. oktober 2025.

Anbefalinger, der udløser betydelig merudgift

Ingen anbefalinger vurderes i denne omgang at udløse betydelige merudgifter. For anbefaling 12 forventes vurdering i Medicinrådet.

Behov for yderligere forskning

Dødeligheden er stor hvorfor der er behov for forskning som forbedrer behandlingen.

Forfattere og habilitet

På vegne af DaProCa:

- Klinisk onkolog. Overlæge, Klinisk lektor, Ph.d. Steinbjørn Hansen, Onkologisk Afdeling, Odense Universitetshospital.
- Klinisk onkolog. Overlæge, Ph.d. Peter Meidahl Petersen, Afdeling for Kræftbehandling, Rigshospitalet.
- Urolog. Speciallæge, klinisk lektor, Ph.d. Kasper Drimer Berg, Afdeling for Urinvejskirurgi, Regionshospitalet Gødstrup.
- Urolog. Professor, overlæge, dr.med., Ph.d., Michael Borre, Urinvejskirurgi, Aarhus Universitetshospital.
- Urolog. Speciallæge Simone Braun, Afdeling for Urinvejskirurgi, Sygehus Lillebælt, Vejle.
- Klinisk onkolog. Overlæge, Ph.d. Simon Buus, Kræftafdelingen, Aarhus Universitetshospital.
- Klinisk genetiker. Uddannelsesansvarlig ledende overlæge, Ph.d. Christina Daugaard, Klinisk Genetisk Afdeling, Aarhus Universitetshospital.
- Patolog. Overlæge Johanna Elversang, Afdeling for Patologi, Rigshospitalet.
- Urolog. Speciallæge Grzegorz Lukasz Fojecki, Urologisk Afdeling, Odense Universitetshospital.
- Klinisk onkolog. Speciallæge Anne Fia Grann, Kræftafdelingen, Regionshospitalet Gødstrup.
- Patolog. Speciallæge Frederik Harving. Patologifdelingen, Aalborg Universitetshospital.
- Klinisk onkolog. Overlæge, Ph.d. Henriette Lindberg, Afdeling for Kræftbehandling, Herlev Universitetshospital.
- Urolog. Overlæge Lisa Lindeborg, Urologisk Afdeling, Sjællands Universitetshospital, Roskilde.
- Radiolog. Overlæge Vibeke Løgager, Afdeling for Røntgen og Scanning, Herlev og Gentofte Universitetshospital.
- Klinisk onkolog. Ledende overlæge, Ph.d. Christine Vestergård Madsen, Onkologisk afdeling, Sygehus Lillebælt, Vejle.
- Urolog. Speciallæge, klinisk lektor, Ph.d. Torben Kjær Nielsen, Afdeling for Urinvejskirurgi, Rigshospitalet.
- Urolog. Ledende overlæge Anne Buchhave Olsen, Urologisk Afdeling, Aalborg Universitetshospital.
- Urolog. Overlæge, klinisk lektor, Ph.d. Mads Hvid Aaberg Poulsen, Urologisk Afdeling, Esbjerg Sygehus, Syddansk Universitetshospital.
- Klinisk onkolog. Overlæge, Ph.d. Jimmi Søndergaard. Onkologisk afdeling, Aalborg Universitetshospital.
- Klinisk fysiolog og nuklearmediciner. Overlæge, Ph.d., dr.med., professor Helle D Zacho, Nuklearmedicinsk Afdeling, Aalborg Universitetshospital.
- Urolog. Overlæge, klinisk lektor, Ph.d. Peter Busch Østergren, Afdeling for Urinvejssygdomme, Herlev og Gentofte Universitetshospital.

Interessekonflikter: Hovedparten af forfatterne til denne retningslinje har haft samarbejde med medicinalfirmaer. Samarbejdet omfatter forsøgsprotokoller, undervisning, rejser og deltagelse i ekspertmøder i forskellige sammenhænge og med forskellige medicinalfirmaer. Det er vores opfattelse, at aktiviteterne er bredt ud over alle potentielle interessenter og derfor ikke samlet set kan opfattes som en interessekonflikt.

Jf. [Habilitetspolitikken](#) henvises til deklaration via Lægemiddelstyrelsens hjemmeside for detaljerede samarbejdsrelationer: <https://laegemiddelstyrelsen.dk/da/godkendelse/tilknytning-og-oekonomisk-stoette,-for-fag-og-sundhedspersoner/offentliggjort-liste/liste-over-personer-der-modtager-oekonomisk-stoette-eller-har-tilknytning-til-virksomheder/>

Plan for opdatering

Retningslinjen revideres årligt i DAPROCA regi.

Version af retningslinjeskabelon

Retningslinjen er udarbejdet i version 10 af skabelonen.

6. Monitorering

Udvikling af kvaliteten på dette område understøttes af viden fra DAPROCA databasen i regi af Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut, idet indikatorerne i databasen skal belyse relevante kliniske retningslinjer.

Den kliniske kvalitetsdatabases styregruppe har mandatet til at beslutte databasens indikatorsæt, herunder hvilke specifikke processer og resultater der monitoreres i databasen.

Der er i DAPROCA databasen planlagt indikatorer med henblik på monitorering af forbrug og behandlingssekvenser

7. Bilag

Bilag 1 – søgestrategi

Der henvises til EAU Prostate Cancer Guideline version 2025(1).

EAUs søgning er at finde via: <https://d56bochluxqgz.cloudfront.net/documents/guideline-appendices/prostate-cancer/Search-Strategy-Prostate-Cancer-guidelines-2025.pdf>. Det er denne søgning, der primært danner grundlag for ovenstående søgning. Søgningerne er foretaget i Medline, EMBASE og Cochrane Libraries.

Bilag 2 – Ændringslog fra tidligere versioner

Nyt siden version 4.2

Retningslinjeafsnit	Beskrivelse af ændring	Implikationer
Litteratur- og evidensgennemgang	Tilpasset opdateret tekst i EAU guidelines. DAPROCA/EAU anbefaler behandling med Lutetium-177-PSMA, som også er godkendt af EMA.	Vær dog opmærksom på at Medicinrådet ikke har lavet en økonomisk vurdering.
Referencer	Adaptation til nyeste EAU guideline: EAU Prostate Cancer Guideline. 2024; Available at: https://uroweb.org/guidelines/prostate-cancer/chapter/treatment .	
Litteratursøgning	Ændret fra 2023 til 2024	
Forfattere	Opdateret	

8. Om denne kliniske retningslinje

Denne kliniske retningslinje er udarbejdet i et samarbejde mellem Danske Multidisciplinære Cancer Grupper (DMCG.dk) og Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut. Indsatsen med retningslinjer er forstærket i forbindelse med Kræftplan IV og har til formål at understøtte en evidensbaseret kræftindsats af høj og ensartet kvalitet i Danmark. Det faglige indhold er udformet og godkendt af den for sygdommen relevante DMCG. Sekretariatet for Kliniske Retningslinjer på Kræftområdet har foretaget en administrativ godkendelse af indholdet. Yderligere information om kliniske retningslinjer på kræftområdet kan findes på: www.dmcg.dk/kliniske-retningslinjer

Retningslinjen er målrettet klinisk arbejdende sundhedsprofessionelle i det danske sundhedsvæsen og indeholder systematisk udarbejdede udsagn, der kan bruges som beslutningsstøtte af fagpersoner og patienter, når de skal træffe beslutning om passende og korrekt sundhedsfaglig ydelse i specifikke kliniske situationer.

De kliniske retningslinjer på kræftområdet har karakter af faglig rådgivning. Retningslinjerne er ikke juridisk bindende, og det vil altid være det faglige skøn i den konkrete kliniske situation, der er afgørende for beslutningen om passende og korrekt sundhedsfaglig ydelse. Der er ingen garanti for et succesfuldt behandlingsresultat, selvom sundhedspersoner følger anbefalingerne. I visse tilfælde kan en behandlingsmetode med lavere evidensstyrke være at foretrække, fordi den passer bedre til patientens situation.

Retningslinjen indeholder, ud over de centrale anbefalinger (kapitel 1 – quick guide), en beskrivelse af grundlaget for anbefalingerne – herunder den tilgrundliggende evidens (kapitel 3), referencer (kapitel 4) og anvendte metoder (kapitel 5).

Anbefalinger mærket A baserer sig på stærkeste evidens og anbefalinger mærket D baserer sig på svageste evidens. Yderligere information om styrke- og evidensvurderingen, der er udarbejdet efter "[Oxford Centre for Evidence-Based Medicine Levels of Evidence and Grades of Recommendations](http://www.oxfordjournals.org/abstract/doi/10.1093/oxfordjournals.bmj.a009946)", findes her:

Generelle oplysninger om bl.a. patientpopulationen (kapitel 2) og retningslinjens tilblivelse (kapitel 5) er også beskrevet i retningslinjen. Se indholdsfortegnelsen for sidehenvvisning til de ønskede kapitler.

Retningslinjeskabelonen er udarbejdet på baggrund af internationale kvalitetskrav til udvikling af kliniske retningslinjer som beskrevet af både [AGREE II](http://www.agree-ii.org/), [GRADE](http://www.gradepro.org/) og [RIGHT](http://www.rightguidelines.org/).

For information om Sundhedsstyrelsens kræftpakker – beskrivelse af hele standardpatientforløbet med angivelse af krav til tidspunkter og indhold – se for det relevante sygdomsområde: <https://www.sst.dk/>

Denne retningslinje er udarbejdet med økonomisk støtte fra Sundhedsstyrelsen (Kræftplan IV) og Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut.